

FI

FI

FI

Bryssel 1.2.2010

Toimintaohjeet¹

Vastavuoroista tunnustamista koskevan asetuksen soveltaminen aseisiin ja tuliaseisiin

1. JOHDANTO

Tämän asiakirjan tarkoituksena on antaa helppokäyttöisiä ohjeita asetuksen (EY) N:o 764/2008² (jäljempänä 'vastavuoroista tunnustamista koskeva asetus' tai 'asetus') soveltamisesta aseisiin ja tuliaseisiin. Asiakirjaa ajantasaistettaessa otetaan huomioon jäsenvaltioilta, viranomaisilta ja yrityksiltä kerätyt kokemukset ja tiedot.

Kyseessä ovat erityisesti seuraavat tuotteet:

- Tuliaseet (ampuma-aseet); tuliaseella (ampuma-aseella) tarkoitetaan kannettavaa piipulla varustettua asetta, jolla voidaan palavan ajoaineen avulla ampua hauleja, luoteja tai muita ammuksia, joka on tarkoitettu niiden ampumiseen tai joka voidaan muuntaa ampumakelpoiseksi, jollei sitä ole jätetty direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jollakin direktiivin 2008/51/EY liitteessä I olevassa III kohdassa mainitulla perusteella³. Tässä direktiivissä katsotaan, että esine voidaan muuntaa ampumaan palavan ajoaineen avulla hauleja, luoteja tai muita ammuksia, jos:
 - se on ampuma-aseen näköinen ja
 - se on rakenteensa tai valmistusmateriaalinsa puolesta muunnettavissa sellaiseksi.
- Muut aseet kuin tuliaseet sellaisina kuin ne on määritelty jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä.

¹ Tämä asiakirja ei ole oikeudellisesti sitova. Euroopan komissio tai kukaan sen puolesta toimiva henkilö ei ole vastuussa siitä, mihin näitä tietoja mahdollisesti käytetään, eikä virheistä, joita huolellisesta valmistelusta ja useista tarkistuksista huolimatta voi esiintyä. Toimintaohjeet eivät välttämättä kuvasta Euroopan komission näkemystä tai kantaa.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 764/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, tiettyjen kansallisten teknisten määräysten soveltamista toisessa jäsenvaltiossa laillisesti kaupan pidettyihin tuotteisiin koskevista menettelyistä sekä päätöksen N:o 3052/95/EY kumoamisesta, EUVL L 218, 13.8.2008, s. 21.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/51/EY, annettu 21 päivänä toukokuuta 2008, aseiden hankinnan ja hallussapidon valvonnasta annetun neuvoston direktiivin 91/477/ETY muuttamisesta, EUVL L 179, 8.7.2008, s. 5.

Ampumatarvikkeiden siirrot on yhdenmukaistettu direktiiveillä 91/477/ETY⁴ ja 2008/51/EY yhdessä direktiivin 93/15/ETY kanssa. Siviilikäyttöön tarkoitettujen räjähdystarvikkeiden markkinoille saattamista ja valvontaa koskevia säännöksiä käsitellään direktiivissä 93/15/ETY⁵, mutta 11 jäsenvaltiossa varsinainen ampuma-aseiden valvonta on CIP-yleissopimuksessa⁶ vahvistettujen sääntöjen mukaista.

2. VASTAVUOROISTA TUNNUSTAMISTA KOSKEVA ASETUS (EY) N:O 764/2008

Asetusta sovelletaan talouden toimijoille osoitettuihin hallinnollisiin päätöksiin, kun päätös perustuu tekniseen määräykseen ja koskee tuotetta, jota pidetään laillisesti kaupan toisessa jäsenvaltiossa, ja kun kyseisen päätöksen välitön tai välillinen vaikutus on tuotteen kieltäminen, muuttaminen, lisätestaus tai vetäminen markkinoilta (2 artiklan 1 kohta). Viranomaisen, joka aikoo tehdä kyseisen päätöksen, on noudatettava asetuksessa säädettyjä menettelyä koskevia vaatimuksia.

Asetusta sovelletaan, kun kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

2.1. (Aiottu) hallinnollinen päätös koskee tuotetta, jota pidetään laillisesti kaupan toisessa jäsenvaltiossa

Vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta sovelletaan, kun jäsenvaltiossa laillisesti kaupan oleva tuote saatetaan markkinoille toisessa jäsenvaltiossa. Asetuksen mukaan jäsenvaltio ei voi kieltää toisessa jäsenvaltiossa laillisesti kaupan pidettyjen tuotteiden myyntiä alueellaan, vaikka nämä tuotteet olisi valmistettu noudattaen toisenlaisia teknisiä määräyksiä. Asetuksen sääntely koskee sekä tosiasiallista että mahdollista vastavuoroisen tunnustamisen kieltämistä. Jäsenvaltion, joka aikoo kieltää jonkin tuotteen pääsyn markkinoilleen, olisi näin ollen noudatettava 6 artiklan menettelyä.

2.2. (Aiottu) hallinnollinen päätös koskee tuotetta, johon ei sovelleta EU:n lainsäädännön yhdenmukaistamistoimenpiteitä

Asetuksella säännellään alaa, jota ei ole yhdenmukaistettu yhteisössä, ja sitä sovelletaan tuotteisiin, joilla ei ole EU:n tasolla yhdenmukaistettua lainsäädäntöä, tai tuotteiden piirteisiin, jotka jäävät osittaisen yhdenmukaistamisen ulkopuolelle.

⁴ Neuvoston direktiivi 91/477/ETY, annettu 18 päivänä kesäkuuta 1991, aseiden hankinnan ja hallussapidon valvonnasta, EYVL L 256, 13.9.1991, s. 51.

⁵ Neuvoston direktiivi 93/15/ETY, annettu 5 päivänä huhtikuuta 1993, siviilikäyttöön tarkoitettujen räjähdystarvikkeiden markkinoille saattamista ja valvontaa koskevien sääntösten yhdenmukaistamisesta, EUVL L 121, 15.5.1993, s. 20.

⁶ Säännöt, jotka kannettavien ampuma-aseiden pysyvä kansainvälinen tarkastuskomissio (Commission Internationale Permanente pour l'Epreuve des Armes à Feu Portatives — Ständige Internationale Kommission für die Prüfung von Handfeuerwaffen — Permanent International Commission for Small Arms Testing) on hyväksynyt. Ks. <http://www.cip-bp.org/>.

2.3. (Aiottu) hallinnollinen päätös on osoitettu talouden toimijalle

Kansallisen viranomaisen tekemä rajoitusta koskeva päätös, joka on osoitettu luonnolliselle tai oikeushenkilölle, joka ei ole talouden toimija, ei kuulu asetuksen soveltamisalaan.

2.4. (Aiottu) hallinnollinen päätös perustuu tekniseen määräykseen

Asetuksessa⁷ teknisellä määräyksellä tarkoitetaan jäsenvaltion lain, asetuksen tai muun hallinnollisen määräyksen säännöstä, jota ei ole yhdenmukaistettu EU:n tasolla, ja

(1) jossa jäsenvaltio kieltää toisessa jäsenvaltiossa laillisesti kaupan olevan tuotteen (tai tuotetyypin) kaupan pitämisen alueellaan tai jonka noudattaminen on pakollista, jotta tuotetta voidaan pitää kaupan jäsenvaltiossa, jossa hallinnollinen määräys on voimassa tai tulee voimaan, ja jossa säädetään

(2) jossa säädetään kyseiseltä tuotteelta (tai tuotetyypiltä) edellytettävistä ominaisuuksista, kuten laatutasosta, suorituskyvystä, turvallisuudesta tai mitoista, mukaan luettuina vaatimukset, joita sovelletaan tuotteeseen tai tuotetyypiin ja jotka koskevat myyntinimitystä, terminologiaa, symboleja, testausta ja testausmenetelmiä, pakkauksia ja merkintöjä, tai

(3) jossa säädetään muista vaatimuksista, jotka asetetaan tuotteelle (tai tuotetyypille) kuluttajien tai ympäristön suojaamiseksi ja jotka vaikuttavat tuotteen elinkaareen sen markkinoille saattamisen jälkeen, kuten käyttöä, kierrätystä, uudelleenkäyttöä ja loppukäsittelyä koskevista edellytyksistä, jos tällaiset edellytykset voivat merkittävästi vaikuttaa tuotteen tai tuotetyypin kokoonpanoon tai luonteeseen tai sen kaupan pitämiseen.

2.5. (Aiotun) hallinnollisen päätöksen välitön tai välillinen vaikutus on jokin seuraavista:

- (a) kyseisen tuotteen tai tuotetyypin markkinoille saattaminen kielletään;
- (b) kyseistä tuotetta tai tuotetyyppeä muutetaan tai lisätetään ennen kuin se voidaan saattaa markkinoille tai pitää siellä;
- (c) kyseinen tuote tai tuotetyppi vedetään markkinoilta.

Tällaista (aiottua) päätöstä tehtäessä on noudatettava asetuksessa säädettyjä menettelyä koskevia vaatimuksia⁸.

3. VASTAVUOROISTA TUNNUSTAMISTA KOSKEVAN ASETUKSEN SOVELTAMINEN ASEISIIN JA TULIASEISIIN

Vastavuoroista tunnustamista koskevaa asetusta sovelletaan aseisiin ja tuliaseisiin vain, jos kaikki 3 artiklan 1–4 kohdassa asetetut ehdot täyttyvät:

⁷ Asetuksen 2 artiklan 2 kohta.

⁸ Asetuksen 2 artiklan 1 kohta.

3.1. (Aiottu) hallinnollinen päätös koskee aseita tai tuliaseita, joita pidetään laillisesti kaupan toisessa jäsenvaltiossa

Asetusta sovelletaan vain aseisiin ja tuliaseisiin, joita pidetään laillisesti kaupan toisessa jäsenvaltiossa (2 artiklan 1 kohta). Tämä tarkoittaa, että aseet tai tuliaseet, joita ei ole aiemmin pidetty kaupan EU:ssa, jäävät asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle. Niiden on oltava kaikkien siinä jäsenvaltiossa sovellettavien teknisten määräysten mukaisia, jossa ne saatetaan markkinoille ensimmäisen kerran EU:ssa.

Joitakin tuliasetyyppejä ei voi pitää laillisesti kaupan EU:ssa, koska ne on kielletty neuvoston direktiivillä 91/477/ETY (sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2008/51/EY)⁹:

- (1) sotilastarkoituksissa käytettävät räjähtävät ohjukset sekä heittimet;
- (2) monipatruunaiset itselataavat sarjatuliaseet;
- (3) muuksi esineeksi naamioidut tuliaseet;
- (4) lävistävät, räjähtävät tai sytyttävät ampumatarvikkeet sekä niihin tarkoitetut ammuksset;
- (5) pistoolien ja revolverien ampumatarvikkeet, joissa käytetään laajenevia ammuksia, sekä nämä ammuksset, lukuun ottamatta näiden aseiden käyttöön harjaantuneiden henkilöiden metsästys- ja tarkkuusammunta-aseita.

3.2. (Aiottu) hallinnollinen päätös on osoitettu talouden toimijalle

Asetuksen 2 artiklan 1 kohdan mukaan asetusta sovelletaan talouden toimijoille osoitettuihin jo tehtyihin tai aiottuihin hallinnollisiin päätöksiin, kun päätös perustuu tekniseen määräykseen ja koskee aseita ja tuliaseita, joita pidetään laillisesti kaupan toisessa jäsenvaltiossa, ja kun kyseisen päätöksen välitön tai välillinen vaikutus on tuotteen kieltäminen, muuttaminen, lisätestaus tai vetäminen markkinoilta 3.1 kohdan mukaisesti.

Asetusta sovelletaan siis vain sellaisiin hallinnollisiin päätöksiin, joita toimivaltaiset viranomaiset aikovat tehdä tai ovat tehneet ja joiden vaikutus on tai olisi edellä kuvatun kaltainen edellyttäen, että päätökset on osoitettu

- jakelijalle tai valmistajalle eli luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, jonka ammattitoiminta koostuu kokonaan tai osittain tuliaseiden, niiden osien ja ampumatarvikkeiden valmistuksesta, kaupasta, vaihdosta, vuokrauksesta, korjauksesta tai muuntamisesta

⁹ Direktiiviä ei sovelleta aseiden ja ampumatarvikkeiden kansallisen lainsäädännön mukaiseen hankintaan ja hallussapitoon, kun kyseessä ovat asevoimat, poliisi, viranomaiset tai keräilijät ja aseiden alalla toimivat sivistykselliset ja historialliset järjestöt, jotka se jäsenvaltio, jonka alueella ne toimivat, on hyväksynyt. Sitä ei sovelleta myöskään sodankäyntiin tarkoitettujen aseiden ja ampumatarvikkeiden kaupallisiin siirtoihin.

- välittäjälle eli luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, joka ei ole asekauppias ja jonka ammattitoiminta koostuu kokonaan tai osittain ampuma-aseiden myynnistä, ostamisesta tai aseiden siirtojen järjestämisestä.

Tästä syystä – sanotun kuitenkin rajoittamatta SEUT 36 artiklan soveltamista – toimivaltaisen viranomaisen (mukaan luettuna poliisi) tekemä rajoitusta koskeva päätös, joka on osoitettu luonnolliselle tai oikeushenkilölle (esimerkiksi yksityishenkilöille tai yhdistyksille), joka ei ole talouden toimija, ei kuulu vastavuoroista tunnustamista koskevan asetuksen soveltamisalaan.

Metsästys- tai tarkkuusammunta-aseiden hallussapitoa koskevat kansalliset säännökset jäävät myös asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle.

3.3. (Aiottu) hallinnollinen päätös perustuu tekniseen määräykseen

3.3.1. Käsite 'tekninen määräys'

Vastavuoroista tunnustamista koskevaa asetusta sovelletaan "tekniseen määräykseen" (2 artiklan 2 kohta) perustuviin (aiottuihin) hallinnollisiin päätöksiin.

Kun kyse on aseista ja tuliaseista, teknisellä määräyksellä tarkoitetaan jäsenvaltion lain, asetuksen tai muun hallinnollisen määräyksen säännöstä,

- (d) jossa kielletään toisessa jäsenvaltiossa laillisesti kaupan pidetyn aseiden tai tuliaseiden pitäminen kaupan kyseisen jäsenvaltion alueella tai jonka noudattaminen on pakollista, kun asetta tai tuliasetta pidetään kaupan kyseisen jäsenvaltion alueella ja
- (e) jossa säädetään
 - kyseiseltä aseelta tai tuliaseelta (tai niiden tyypiltä) edellytettävistä ominaisuuksista, kuten laatutasosta, suorituskyvystä, turvallisuudesta tai mitoista, mukaan luettuina vaatimukset, jotka koskevat myyntinimitystä, terminologiaa, symboleja, testausta ja testausmenetelmiä, pakkauksia ja merkintöjä, tai
 - muista vaatimuksista, jotka asetetaan aseelle tai tuliaseelle (tai niiden tyyppille) kuluttajien tai ympäristön suojaamiseksi ja jotka vaikuttavat tuotteen elinkaareen sen jälkeen kun se on saatettu markkinoille, kuten käyttöä, kierrätystä, uudelleenkäyttöä ja loppukäsittelyä koskevista edellytyksistä, jos tällaiset edellytykset voivat merkittävästi vaikuttaa aseiden tai tuliaseiden kokoonpanoon tai luonteeseen tai sen kaupan pitämiseen.

3.3.2. Onko velvoite hankkia ennakkolupa tekninen määräys?

Velvoite hankkia tuliaseelle ennakkolupa ennen kuin se voidaan saattaa jäsenvaltion markkinoille ei kuulu asetuksen soveltamisalaan. Sen sijaan asetusta sovelletaan, jos tuotteen on oltava tiettyjen teknisten määräysten mukainen ennen kuin se voi saada markkinointiluvan. Tällöin kaikkia päätöksiä, joilla on tarkoitus hylätä hakemus, olisi kohdeltava asetuksen mukaisesti, jotta hakija voisi saada tässä asetuksessa säädettyä menettelyllistä suojaa.

3.3.3. Tuliaseiden merkintä EU:n tasolla

Direktiivin 2008/51/EY mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava 28. heinäkuuta 2010 mennessä, että markkinoille saatetut ampuma-aseet ja osat on merkitty ja kirjattu rekisteriin tämän direktiivin mukaisesti tai että ne on deaktivoitu. Tarkoituksena on, että jokaisesta kokoonpantavasta tuliaseesta tulee tunnistettava ja jäljitettävä.

Merkintä on kiinnitettävä ampuma-aseen sellaiseen olennaiseen osaan, jonka tuhoaminen tekisi ampuma-aseen ampumakelvottomaksi.

Tämä merkintä on yhdenmukaistettu EU:n tasolla, ja sen vuoksi se ei kuulu asetuksen 2 artiklan 2 kohdan a alakohdan määritelmän piiriin. Siksi kyseinen merkintä jää asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle.

Useissa jäsenvaltioissa sovelletaan sopimusta kannettavien ampuma-aseiden tarkastusleimojen vastavuoroisesta hyväksymisestä (Convention on Reciprocal Recognition of Proof Marks on Small Arms)¹⁰. Sopimuksessa määritellään kaikille aseille tehtävien virallisten testien luonne ja toimeenpanotapa. Tähän sisältyvät mittausstandardit, kaupallisten tuliaseiden tulipesän mittojen standardointi sekä tarkastus- ja testausmenetelmät. Jokaisen sopimuspuolen virallisten tarkastuslaitosten leimat on tunnustettava muiden sopimuspuolten alueella. Sopimukseen liittyneet valtiot tunnustavat viralliset ulkomaiset tarkastusleimat omien virallisten tarkastuslaitostensa lyömiä tarkastusleimoja vastaaviksi.

3.4. (Aiotut) hallinnolliset päätökset koskevat sellaisten aseiden ja tuliaseiden kaupan pitämisen kieltämistä, joita pidetään laillisesti kaupan toisessa jäsenvaltiossa

(Aiotun) hallinnollisen päätöksen välitön tai välillinen vaikutus on jokin seuraavista:

- kyseisen aseiden tai asetyypin markkinoille saattaminen kielletään;
- kyseisen aseiden tai asetyypin muuttaminen tai lisätästä ennen kuin se voidaan saattaa markkinoille tai pitää siellä;
- kyseinen ase tai asetyyppi vedetään markkinoilta.

4. TULIASEIDEN JA ASEIDEN HANKINTA JA HALLUSSAPITO

4.1. Tuliaseet

Tuliaseiden hankintaa ja hallussapitoa säädellään direktiivillä 91/477/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2008/51/EY.

Kansalliset määräykset, joilla nämä säännökset pannaan täytäntöön, on yhdenmukaistettu EU:n tasolla. Tämän vuoksi ne eivät kuulu asetuksen 2 artiklan 2 kohdan "teknistä määräystä" koskevan määritelmän piiriin, eivätkä niihin perustuvat päätökset kuulu asetuksen soveltamisalaan.

¹⁰ Ks. alaviite 6.

4.2. Muut aseet

Muiden aseiden hankintaa ja hallussapitoa ei ole yhdenmukaistettu EU:n tasolla.

Kansalliset määräykset, jotka koskevat muiden aseiden kuin tuliaseiden hallussapitoa, eivät estä toisessa jäsenvaltiossa laillisesti kaupan pidettävän aseiden kaupan pitämistä. Nämä määräykset eivät siis kuulu asetuksen 2 artiklan 2 kohdan b alakohdan määritelmän piiriin, eikä asetusta sovelleta niihin.

Kansalliset määräykset, joilla rajoitetaan muiden aseiden kuin tuliaseiden hankintaa, eivät ole asetuksen 2 artiklan 2 kohdan b alakohdassa määriteltyjä teknisiä määräyksiä, koska niissä ei määrätä tuotteelta tai tuotetyypiltä vaadittavista ominaisuuksista eikä esitetä muita vaatimuksia, jotka vaikuttavat tuotteen elinkaareen sen jälkeen kun se on saatettu markkinoille.